

Søknad om endring i konsesjon, supplerende ekspropriasjonstillatelse, og forhåndstiltredelse

Onarheim transformatorstasjon

Juni, 2025

Presentasjon av tiltakshaver

Søker	Statnett SF
Org.nr.	NO 962986633 MVA
Organisasjonsform	Statsforetak
Prosjektleder	Håkon Frøyshov hakon.froyshov@Statnett.no 92213666

1. Bakgrunn

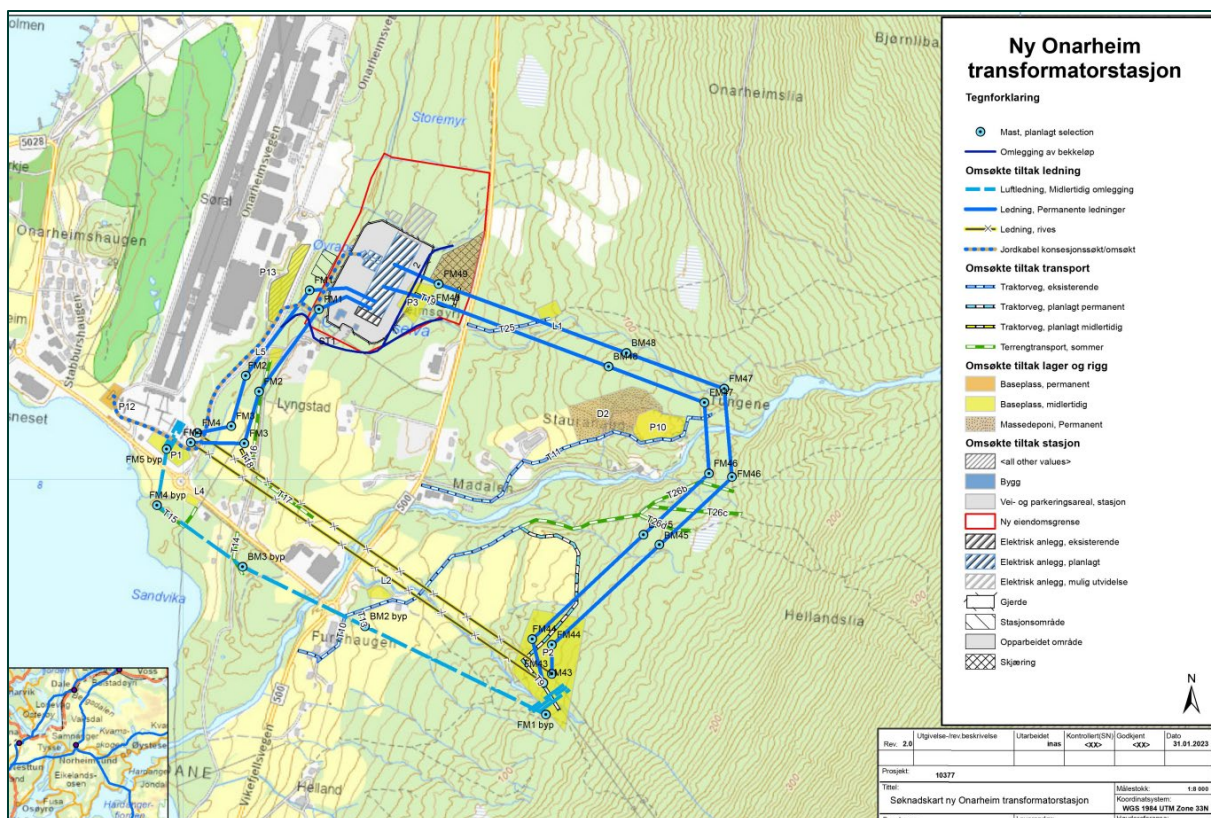
Statnett viser til anleggskonsesjon etter energiloven (NVE-ref.: 202207831-52), og ekspropriasjonstillatelse etter oreigningsloven (NVE-ref.: 202207831-40/ 202207831-55) for Onarheim transformatorstasjon ved Husnes i Kvinnherad kommune.

Anleggskonsesjonen gir Statnett rett til å bygge og drifte bl.a.:

- Nye Onarheim transformatorstasjon
- Høyspentanlegg på stasjon
- Omlegging av eksisterende ledning mellom Blåfalli og Husnes, til og fra nye Onarheim transformatorstasjon (Blåfalli-Onarheim 1 og 2, og Onarheim-Husnes 1 og 2)
- Ny 420 (300) kV kabel fra Onarheim transformatorstasjon til nytt Kabelmuffe-arrangement vest av Husnes transformatorstasjon
- Riving og sanering av eksisterende 300 kV kraftledningsforbindelse mellom master 43 til Husnes transformatorstasjon
- Etablere en midlertidig 300 kV kraftledningsforbindelse mellom master 43 til Husnes transformatorstasjon
- Etablere 2 stk. masselager
- Nødvendige hjelpeanlegg

Ekspropriasjonstillatelse gir Statnett tillatelse til å kreve nødvendig grunn og rettigheter avstått i Kvinnherad kommune i Vestland fylke for å bygge og drifte nye Onarheim transformatorstasjon inkluderende omlegging av kraftledninger, samt rive deler av eksisterende kraftledninger.

Statnett søker om endringer fra gjeldende anleggskonsesjon, supplerende ekspropriasjonstillatelse og forhåndstiltredelse for Onarheim transformatorstasjon. Etter avtale med NVE sendes endringssøknad inn samtidig med detaljplanen for energianlegg (Onarheim transformatorstasjon).

Figur 1 Søknadskart for Onarheim transformatorstasjon (konsesjonssøknad, 2023).

2. Søknad om endring av anleggskonsesjon

Statnett søker i henhold til energiloven § 3-1 om endring av konsesjon for:

- Utvidelse av stasjonsareal for Onarheim transformatorstasjon
 - Utvidelse av inngjerdet areal fra ca. 48000 m² til 52000 m².
- Utvidelse av masselager D1
 - Utvidelse av masselager D1 med ca. 4000 m², fra ca. 10000 m² til ca. 14000 m²
- Forlengelse av 420 (300) kV jordkabel
 - Med ca. 100 meter
- Forlengelse av ny permanent vei til mastepunkter 43
 - Med ca. 100 meter.
- Utvidelse av Husnes transformatorstasjon
 - Utvidelse av inngjerdet areal på Husnes transformatorstasjon med 1400 m².
- Bytte linekonfigurasjon på Onarheim til Husnes 1 og 2
 - Fra simplex til duplex

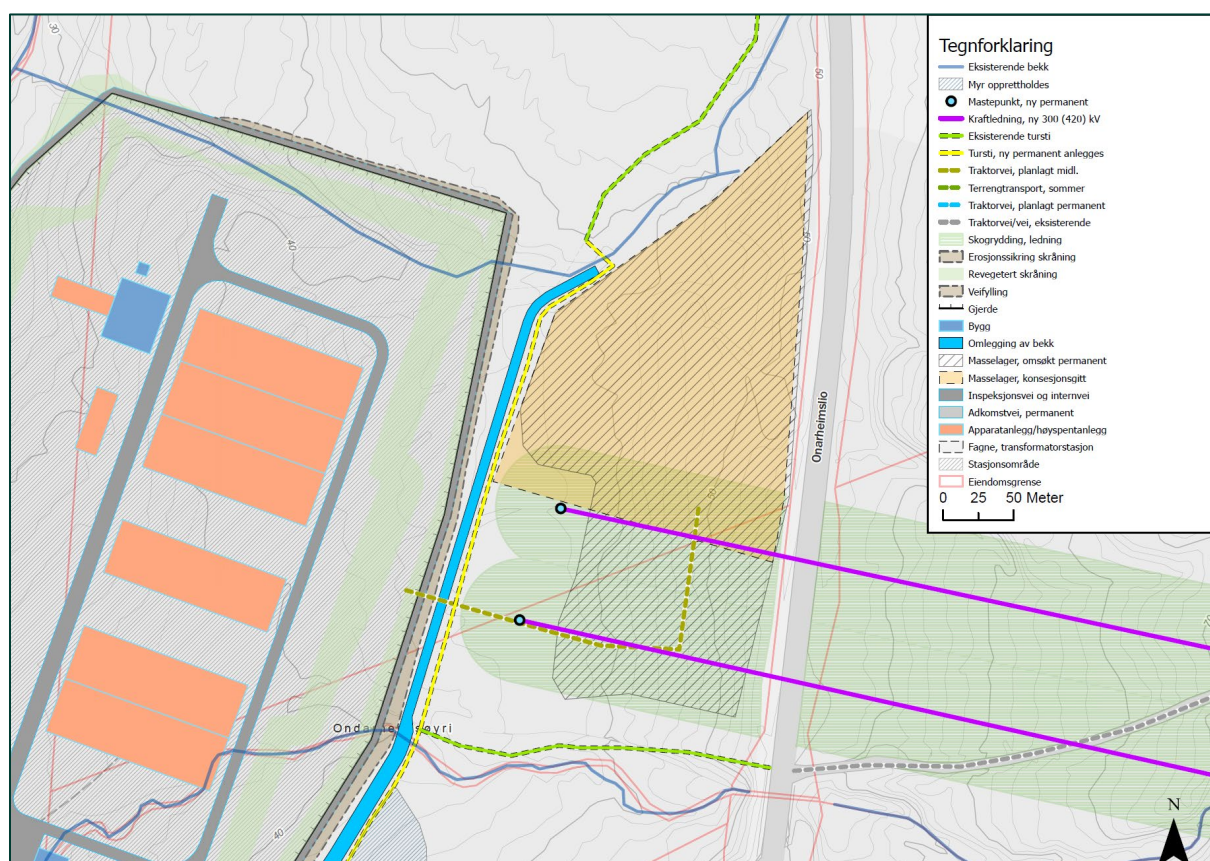
Tabell under oppsummerer hva Statnett har tillatelse til å bygge og drifte etter anleggskonsesjon av 16.01.2025 (NVE-ref.: 202207831-52) og hva omsøkte endringer omfatter.

Tabell 1 Oversikt over hvilke tiltak som omsøkes endret i forhold til anleggskonsesjon (NVE-ref.: 202207831-52).

Tema (spesifiserte i konsesjonen)	Hva konsesjonen sier	Endringer sammenlignet med konsesjonen
Stasjonsområde	Ca. 48500 m ²	Ca. 4000 m ² større stasjonsområde. Total størrelse innenfor stasjonsgjerdet vil være omtrent 52000 m ² .
Ny permanent traktorvei T9	Ca. 500 meter	Ca. 100 meter lenger veistrekning

Ny kabel 300 (420) kV	Ca. 850 meter	Ca. 100 meter lenger kabeltrasé
Uttvidelse av masselager D1	Masselager omfattet i utgangspunktet et areal på ca. 10000 m ² .	Statnett har behov for større areal for håndtering av overskuddsmasser fra transformatorstasjonstomt. Endring omfatter et areal på ca. 4000 m ² , og gir et totalt areal på ca. 14000 m ² .
Husnes transformatorstasjon	Uttvidelse av Husnes transformatorstasjon var ikke omfattet av konsesjonssøknad.	På grunn av eksisterende infrastruktur i grunnen kan ikke ny 300 (420) kV kabel etableres så dypt som resterende del av kabel, og derfor må Statnett utvide areal på Husnes koblingsanlegg med ca. 1400 m ² slik at jordkabel kan etableres innenfor stasjonsgrødet.
Linekonfigurasjon Onarheim-Husnes 1 og 2	For Onarheim-Husnes 1 og 2 har Statnett konsesjon til å bygge to ca. 650 meter lange 300(420) kV luftledninger. Linekonfigurasjon er Simplex Parrot (38 mm).	Statnett ønsker å endre fra Simplex til Duplex (Parrot), (38 mm), mellom Onarheim og Husnes (1 og 2).

2.1 Uttvidelse av masselager D1

Figur 2 Omsøkt utvidet masselager D1 (skravert polygon) sett i forhold til konsesjonsgitt areal (oransje polygon). Uttvidelse omfatter et areal på ca. 4000 m².

Statnett har tillatelse til å etablere 2 permanente masselager (D1 og D2). Masselager D1 hadde i konsesjonssøknad (2023) et areal tilsvarende ca. 10000 m². Grunnet behov for å lagre mer masse er dette omsøkt utvidet til ca. 14000 m². Areal der masselager søkes utvidet, mot sør, omfattes av ryddebelte for innføring av ny 420 (300) kV kraftledninger til Onarheim transformatorstasjon (Blåfalli-Onarheim 1 og 2). Deponi får ved arealutvidelse en utvidet kapasitet som masselager fra 29000 m³ til inntil 38000 m³.

Masselageret vil tilføres overskuddsmasser fra stasjonstomt. Masselageret vil etableres på areal der det i dag har stått skog. I forhold til konsesjonsgitt areal vil utvidet areal inkludere tidligere skogsareal som vil bli

PLAN

143/8

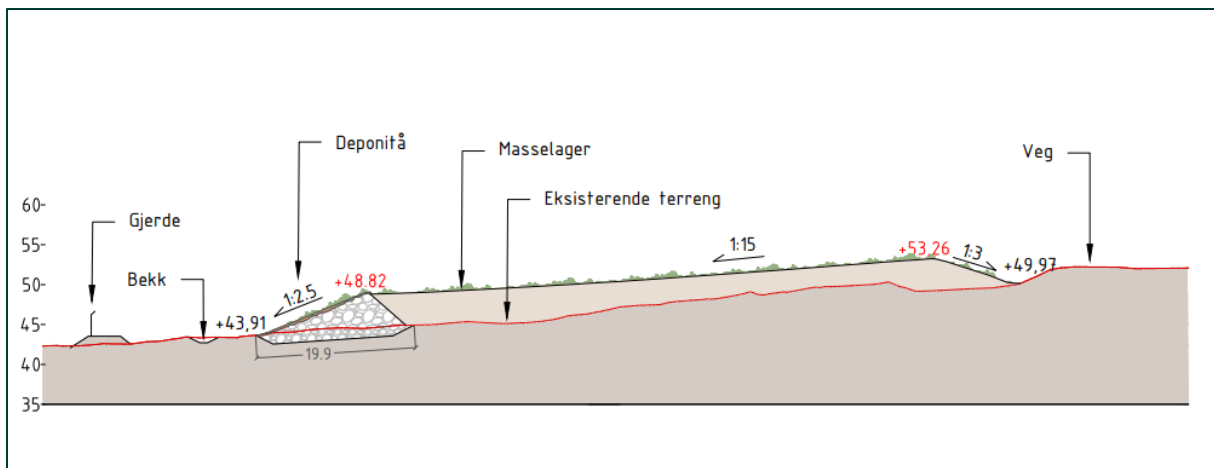
LENGDESNIITT

TVERRSNIITT

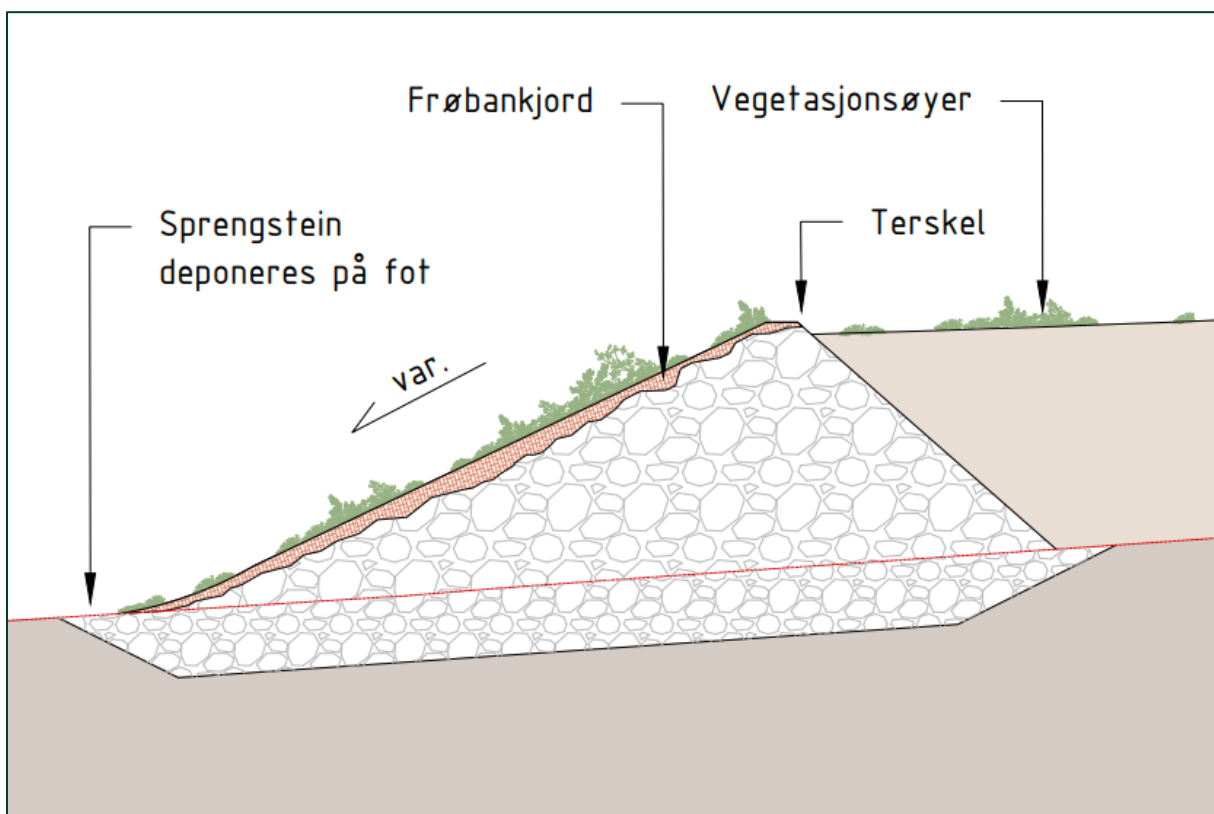
143/2

M: 1:1000

Side 4

Figur 5 Tverrsnitt av masselager D1.

Figur 6 Fyllingsfot på vestsiden av masselager D1

2.2 Forlengelse av permanent ny vei til mastepunkt 43

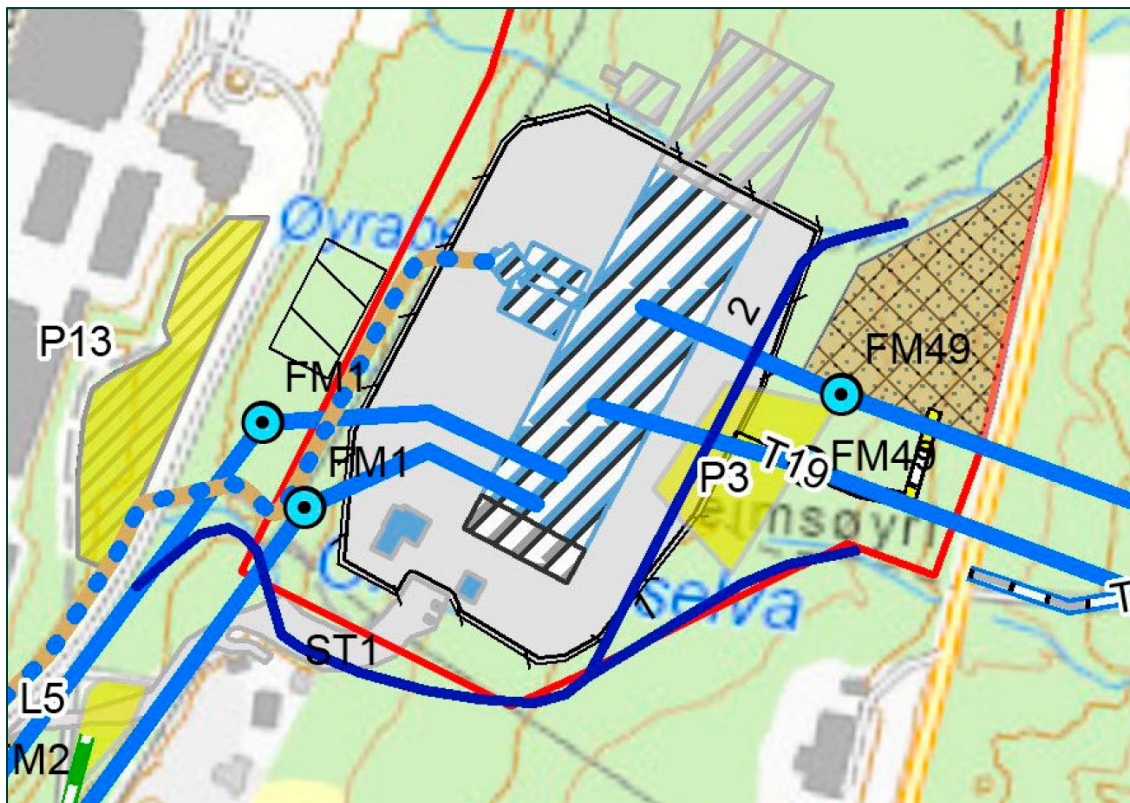
Statnett har iht. anleggskonsesjon tillatelse til å etablere ca. 500 meter med ny permanent vei til mastepunkt 43. Veien ble feilaktig beskrevet som 500 meter i konsesjonssøknad, men er i realiteten ca. 600 meter. Det er ingen endringer i forhold til tidligere omsøkt trase. I detaljplan (sendt til miljøtilsynet i NVE) er veien beskrevet etablert som en klasse 4 vei. Da veien skal gå gjennom rigg- og anleggsareal (P2) vil det avgjøres nærmere i anleggsfasen hvordan den blir etablert mot mastepunkter 43. Dette henger sammen med at veien vil kunne endres noe i anleggsfasen innenfor det aktuelle rigg- og anleggsområdet mot mastepunkter 43. Frem til rigg- og anleggsareal P2 vil veien anlegges som vist i konsesjonssøknad (2023) og detaljplan (2025, se vedlegg 1).

2.3 Forlengelse av 420 (300) kV kabel fra Onarheim transformatorstasjon til kabelmuffe-arrangement vest av Husnes transformatorstasjon

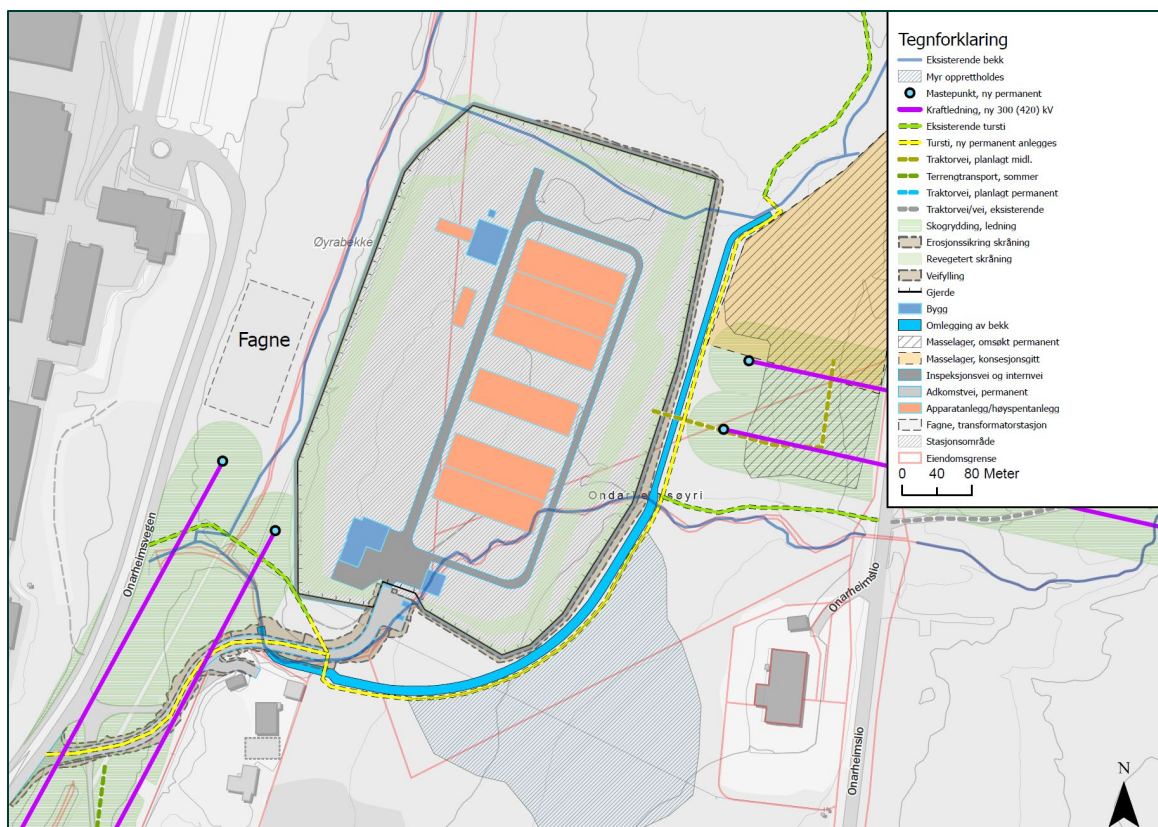
Statnett har gjennom anleggskonsesjon tillatelse til å etablere en ca. 850 meter lang jordkabel. Denne kabelen blir ca. 950 meter. Grunnen til at denne nå omsøkes med en forlengelse på ca. 100 meter er prosjekteringsendringer av høyspentanlegg i Onarheim transformatorstasjon. Kabelen vil ha sitt utgangspunkt noe lenger nord i Onarheim transformatorstasjon. Det er også gjort mindre endringer i kabeltraséen for å hensynta underliggende infrastruktur i grunnen. Kabelen vil være nedgravd og omsøkte endringer vil ikke medføre noe ytterligere endringer i terrenget eller på andre måter påvirke miljø og landskap i kabelens driftsfase. Ca. 100 meter av kabelen vil ligge innenfor Onarheim transformatorstasjon, og det er disse 100 meterne som omfatter endringen.

2.4 Utvidelse av stasjonsområdet for nye Onarheim transformatorstasjon

Onarheim transformatorstasjon søkes utvidet fra ca. 48000 m² til ca. 52000 m² innenfor stasjonsgjerde. Gjennom prosjektering av stasjonen har stasjonsområdet blitt utvidet. I forhold til konsesjonssøknad strekker stasjonsområdet seg noe lenger nordover, samt mindre utvidelser i vest, sør og øst enn det som ble omsøkt i 2023.

Figur 7 Konsesjonsgitt areal for Onarheim transformatorstasjon (konsesjonssøknad 2023)

Figur 8 Onarheim transformatorstasjon omsøkt utvidet.

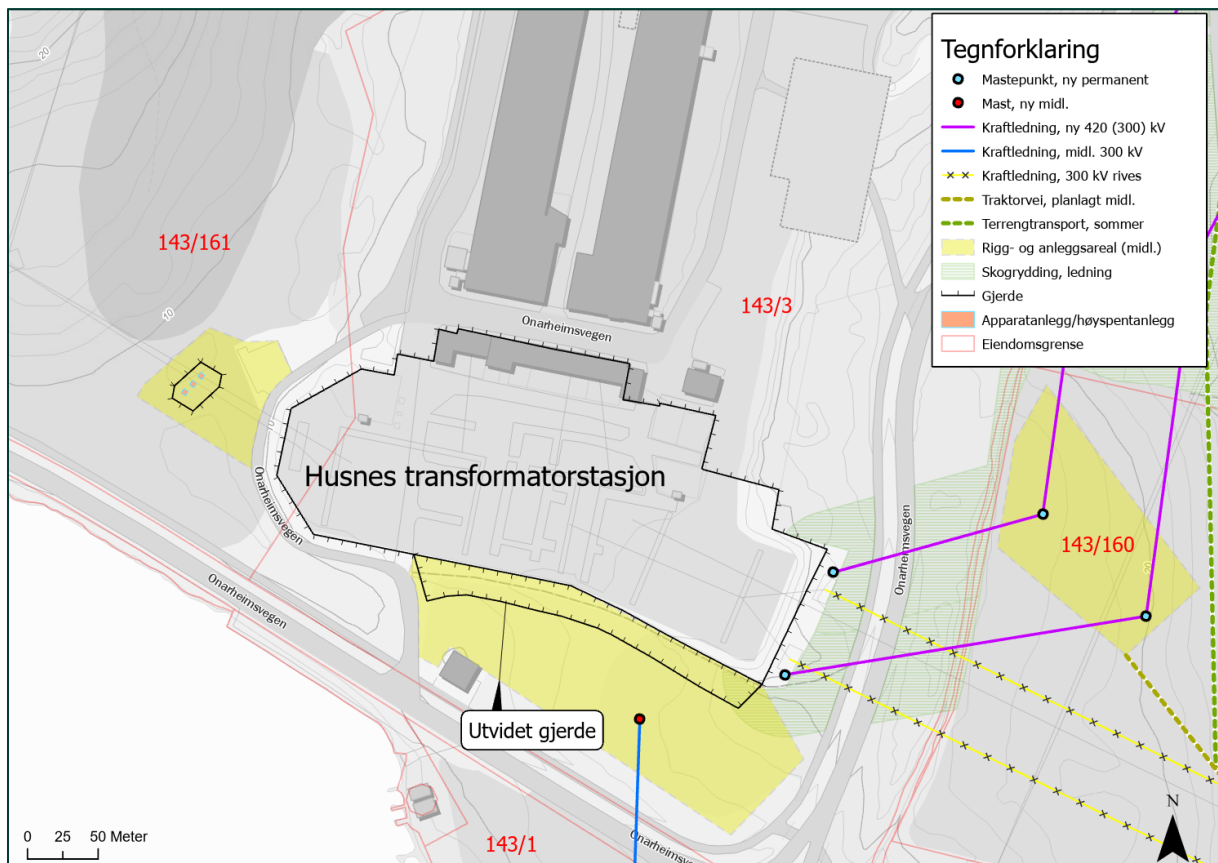
Figur 9 De røde polygonene i utkanten av stasjonen viser utvidet stasjonsareal innenfor stasjonsgjerdet.

Utvidelse av stasjon medfører ytterligere beslag av skogsareal, furuskog/granskog. Sammenliknet med omsøkt løsning (2023) og konsesjonsgitt størrelse, vil utvidelse være begrenset. Utvidelsen som omsøkes vil ikke påvirke Fagne sitt anlegg på motsatt side av Øyrabekken. Utvidelse vil ikke påvirke reguleringsplanprosesser for næringsutvikling lenger nord. Det er ikke kjent at skogen som beslaglegges i form av utvidelse huser arter med spesielle krav eller naturtyper. Skogen er i dag produksjonsskog og areal nord for stasjon er allerede fjernet (se figur 10). Det er ikke kjent at det finnes automatisk fredete kulturminner i utvidet stasjonsareal.

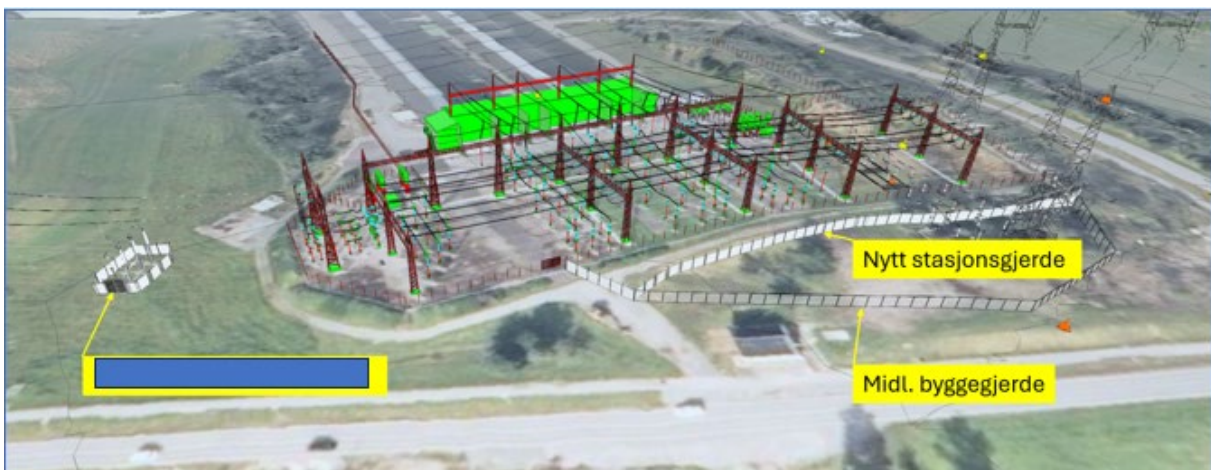

Figur 10 Det fremtidige stasjonsområdet består i dag av delvis skogkledd areal (skogen til venstre for 22 kV luftledning på bildet). Skogen utgjør ca. den nordlige utbredelsen av Onarheim transformatorstasjon. Bildet er tatt fra nord mot sør.

2.5 Utvidelse av Husnes transformatorstasjon

Figur 11 Omsøkt utvidelse av Husnes transformatorstasjon ved utvidelse av stasjonsgjerdet

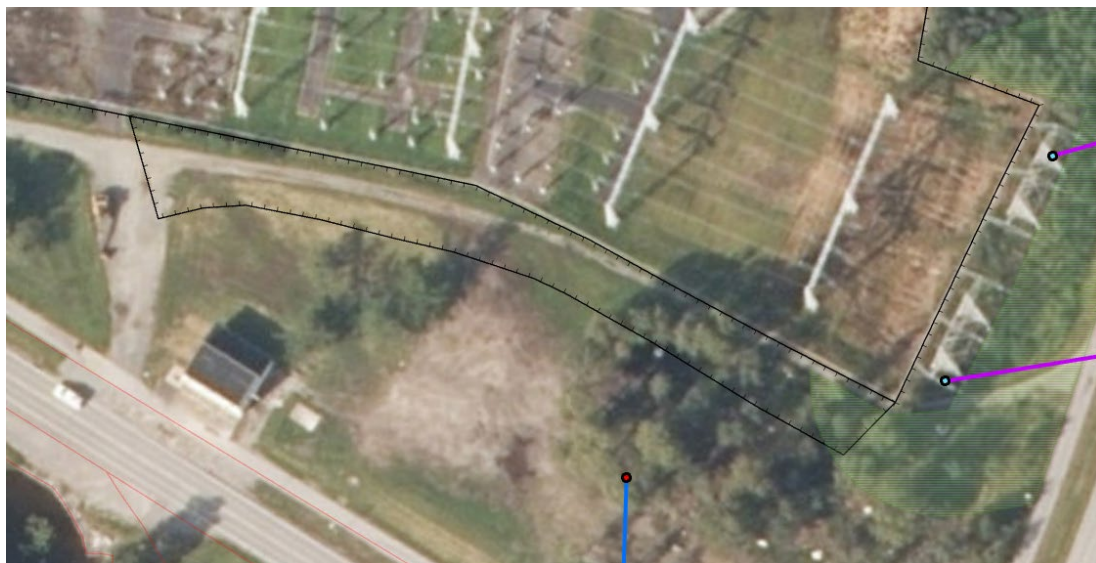
Figur 12 Utklipp fra modell. Nytt stasjonsgjerde, og midl. byggegjerde vises.

Husnes transformatorstasjon søkes utvidet med ca. 1400 m². Ny kabel fra Onarheim transformatorstasjon til nytt kabelmuffe-arrangement vest for Husnes transformatorstasjon er årsaken til at transformatorstasjonen nå søkes utvidet. På grunn av eksisterende infrastruktur må ny 420 (300) kV kabel legges noe høyere i grunnen. For å sikre jordkabelen ønskes det å utvide stasjonsgjerdet rundt Husnes transformatorstasjon.

Utvidelse av stasjon vil beslaglegge areal som iht. AR5 arealtyper inkluderer åpen fastmark og skog. Høyere vegetasjon skal ryddes i det aktuelle arealet da det skal etableres en kabel i grunnen der stasjonen utvides. Skog rundt omsøkt utvidet areal vil også i forbindelse med midlertidig omkobling av eksisterende 300 kV ledning fra Blåfalli (tillatt gjennom eksisterende anleggskonsesjon) og innføring av permanent 300 (420) kV

ledninger fra nye Onarheim transformatorstasjon til Husnes transformatorstasjon. Det skal tilstrebes å beholde trær som ikke må ryddes grunnet ledningsinnføring.

Det er Hydro som er grunneier og eier av det meste av Husnes transformatorstasjon. Statnett vil eie og drifte ny 420 (300) kV kabel.

Figur 13 Illustrasjon av utvidet areal med flyfoto som bakgrunn.

Figur 14 Husnes transformatorstasjon sett fra Onarheimsvegen. Flere av trærne vil måtte fjernes i forbindelse med midlertidig omkobling av eksisterende 300 kV fra Blåfalli til Husnes transformatorstasjon og innføring av nye permanente ledninger fra nye Onarheim transformatorstasjon. Det skal tilstrebes å beholde de trær som ikke berøres av ryddebelte for midlertidig og permanent ledningsinnføring til Husnes transformatorstasjon.

2.6 Bytte av linekonfigurasjon fra simplex til duplex på 420 (300) kV Onarheim – Husnes 1 og 2

Statnett har i anleggskonsesjon tillatelse til å bygge nye ledningsforbindelser med linekonfigurasjon Simplex parrot mellom Onarheim transformatorstasjon og Husnes transformatorstasjon. Statnett har etter dialog med Hydro Husnes besluttet å søke om endring fra Simplex til Duplex Parrot (FeAl) på ca. 38 mm mellom Onarheim transformatorstasjon og Husnes transformatorstasjon (Onarheim – Husnes 1 og 2). Bakgrunnen for omsøkt endring er at Hydro Husnes ønsker mer kapasitet på sikt. Bytte av linekonfigurasjon vil ikke føre til endringer på master (type, høyde), ryddebelte eller klausuleringsbelte. Kraftledningen vil kunne oppfattes som noe mer synlig som følge av duplex line. Støy fra ledning (coronastøy) vil være lavere ved duplex enn ved simplex.

3. Midlertidige endringer som ikke omsøkes

I tillegg til de permanente endringene som beskrevet over, vil Statnett også ha behov for større midlertidige arealer til ulike formål. Disse er beskrevet nærmere i detaljplan (sendt til miljøtilsynet i NVE), men oppsummeres også i tabell 3 og illustreres i figur 15, figur 16, figur 17 og figur 18.

4. Søknad om supplerende ekspropriasjonstillatelse

Statnett ønsker å oppnå minnelige avtaler med berørte grunneiere og rettighetshavere. I tilfelle minnelige avtaler ikke oppnås, søkes det i medhold av oreigningslova § 2, punkt 19, om supplerende tillatelse til ekspropriasjon av nødvendig grunn og rettigheter for å bygge og drive de elektriske anleggene og nødvendige baneanlegg, herunder rettigheter for all nødvendig ferdsel, transport og deponering av masser. Tiltakene er nærmere beskrevet i endringssøknaden og detaljplanen (sendt til NVE mai 2025).

Tabellene nedenfor gir en oversikt over de aktuelle tiltakene og berørte eiendommene. Den viser hva Statnett har fått ekspropriasjonstillatelse til i henhold til vedtaket av 18.07.2024, samt hva som omfattes av den nye søknaden om supplerende ekspropriasjonstillatelse. Tiltakene er kategorisert som enten permanente eller midlertidige.

4.1 Nødvendig grunn- og rettigheter til permanent erverv:

Tabell 2 Oversikt over hvilke permanente tiltak som det tilleggs søkes om ekspropriasjon for i forhold til ekspropriasjonstillatelse av 18.07.2024

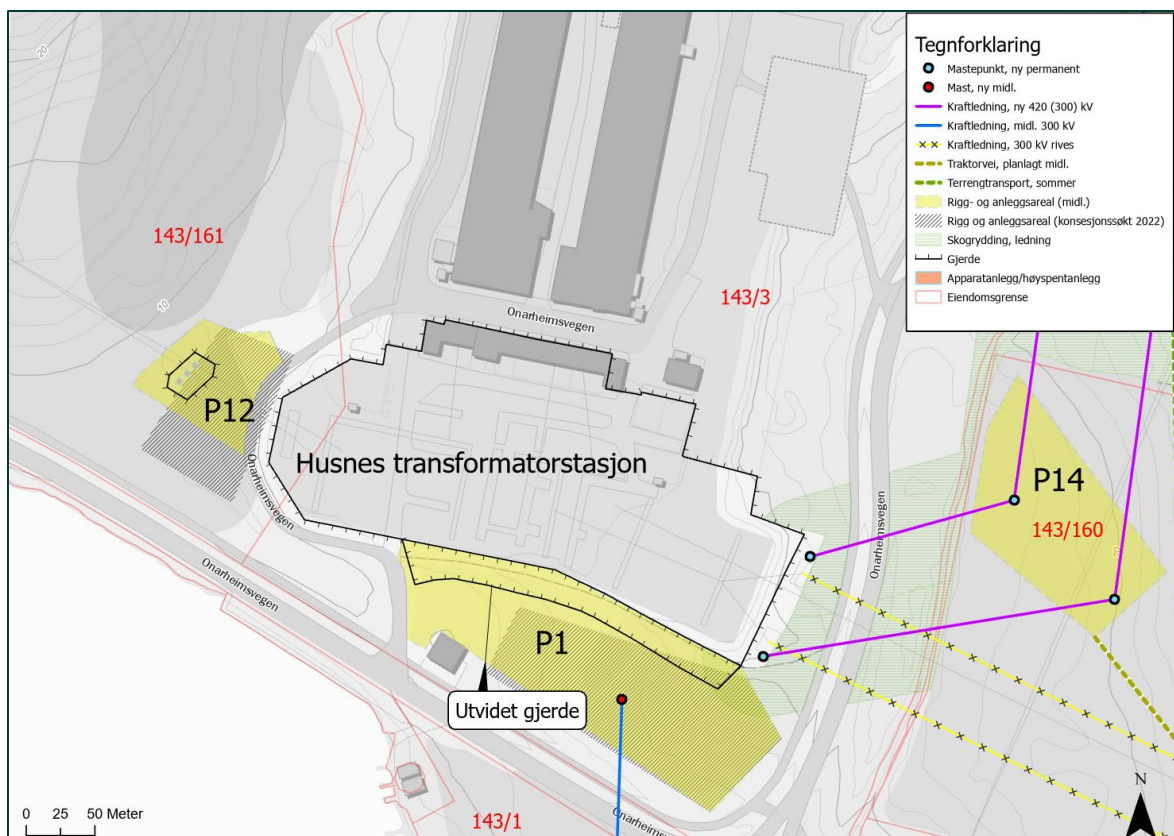
Element	Eiendom (Gnr./bnr.)	Gjeldene ekspropriasjonstillatelse	Supplerende ekspropriasjonssøknad	Tiltak
Husnes transformatorstasjon	143/3	Nytt eiendomsinngrep, som ikke er omfattet av gjeldene tillatelse.	Statnett må permanent utvide areal på Husnes koblingsanlegg med ca. 1400 m ² slik at jordkabel kan etableres innenfor stasjonsgjerdet.	Erverv av grunn til eiendomsrett

For eiendommer som skal avstå grunn kan arealavståelsen bli justert etter endt oppmåling.

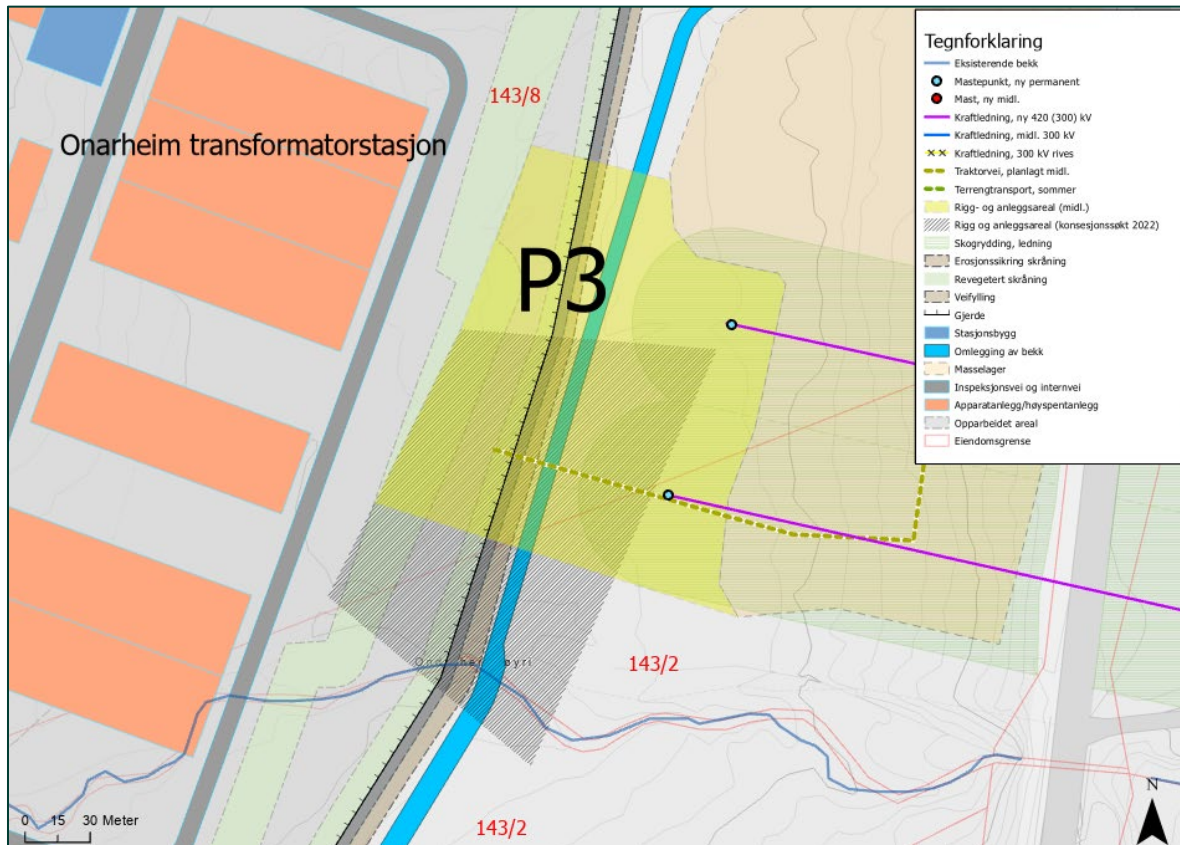
4.2 Nødvendig grunn- og rettigheter til midlertidig erverv:

Tabell 3 Oversikt over hvilke midlertidige tiltak som det tilleggs søkes om ekspropriasjon for i forhold til ekspropriasjonstillatelse av 18.07.2024

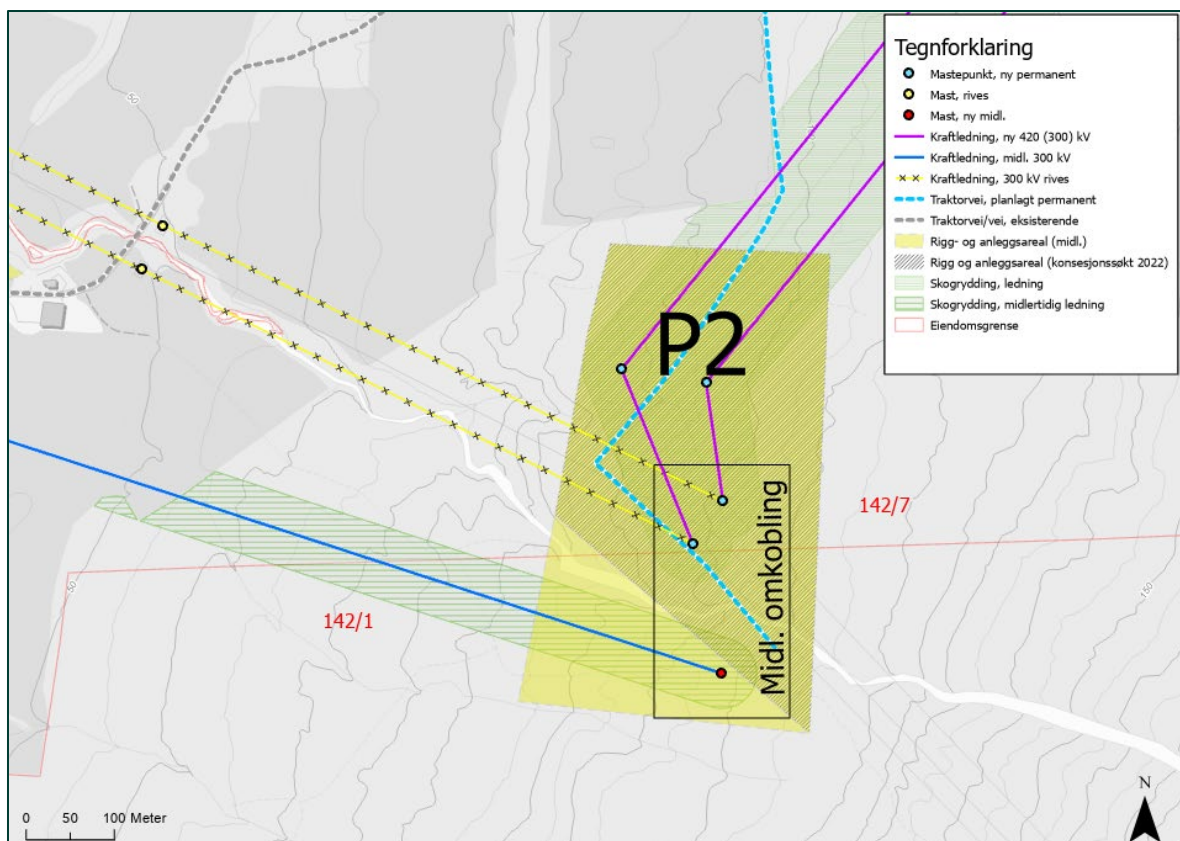
Element	Gnr./bnr.	Gjeldene ekspropriasjonstillatelse	Supplerende ekspropriasjonssøknad	Tiltak
P1	143/3	Baseplass P1 omfattet i utgangspunktet et areal på 4000 m ² .	Utvidelse omfatter et areal på ca. 2200 m ² på sørsiden av Husnes transformatorstasjon.	Rigg- og anleggsareal (midl.)
P2	142/7, 142/1	Baseplass P2 omfattet i utgangspunktet et areal på ca. 30500 m ²	Utvidelse omfatter et areal på ca. 9000 m ² og gir et samlet areal på ca. 39500 m ² . Utvidelsen omfatter ca. 8600 m ² på eiendom 142/1 og resterende på eiendom 142/7.	Rigg- og anleggsareal (midl.)
P3	143/8, 143/2	Baseplass omfatter i utgangspunktet et areal på ca. 5000 m ² .	Utvidelse av areal omfatter ca. 1300 m ² og gir et samlet areal på ca. 6300 m ² .	Rigg- og anleggsareal (midl.)
P12	143/161	Er i utgangspunktet en permanent baseplass på ca. 1800m ² .	Området endres til midlertidig rigg- og anleggsareal og reduseres i størrelse til 1 500 m ² . Innenfor dette arealet skal et inngjerdet område på cirka 175 m ² erverves permanent.	Rigg- og anleggsareal (midl.). Apparatanlegg/ høyspentanlegg med gjerde erverves til full eiendomsrett (permanent).
P14	143/160	Baseplass P14 var ikke en del av konsesjonssøknaden, og er et nytt inngrep.	P14 omfatter et areal på ca. 3500 m ² . Tiltaket omsøkes i endringssøknad på dyrket mark.	Rigg- og anleggsareal (midl.)
T14a	143/1, 143/163	Vei T14a var ikke en del av konsesjonssøknaden, og er et nytt inngrep.	T14a omfatter ca. 100 meter med vei i klasse 7/8.	Terrengtransport, sommer

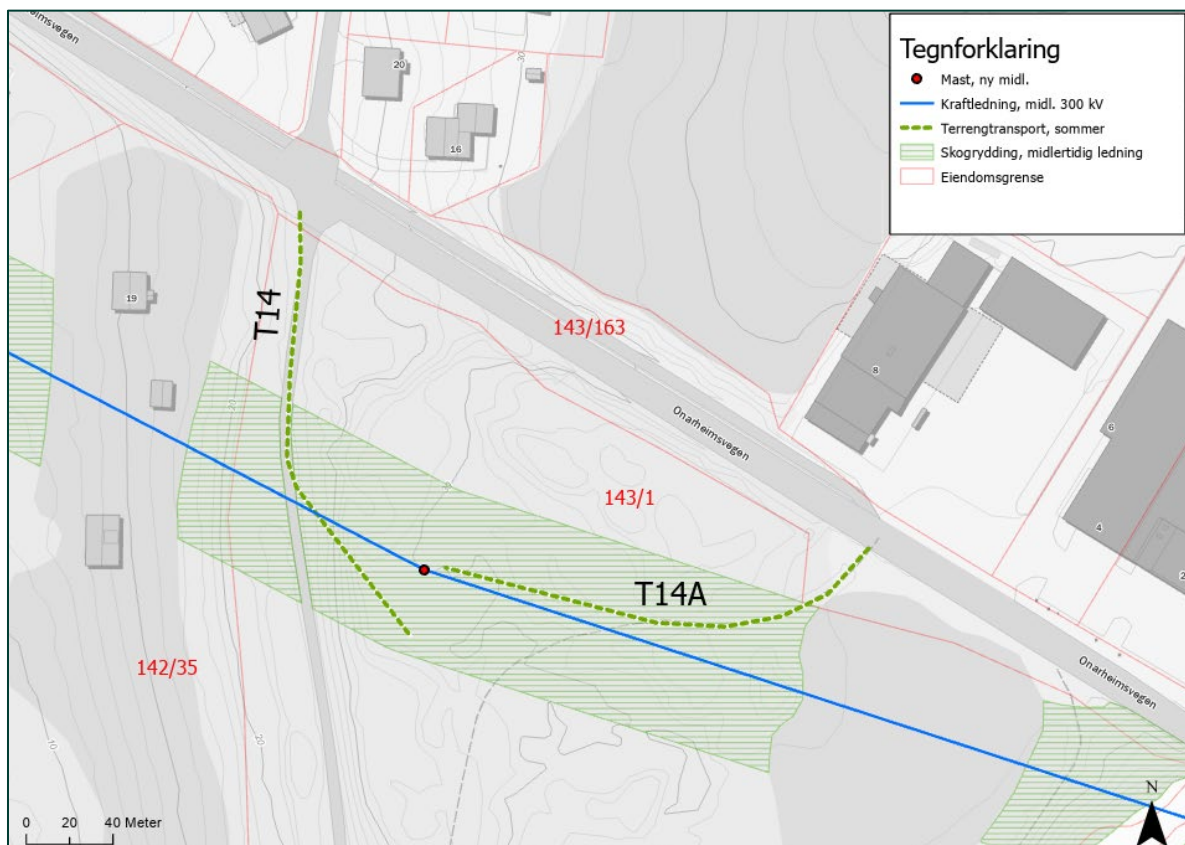
Figur 15 Rigg- og anleggsareal fra konsesjonssøknad illustrert med skravert areal. Nytt rigg- og anleggsareal illustrert som gult polygon.

Figur 16 Rigg- og anleggsareal fra konsesjonssøknad illustrert med skravert areal. Nytt rigg- og anleggsareal illustrert som gult polygon.

Figur 17 Rigg- og anleggsareal fra konsesjonssøknad illustrert med skravert areal. Nytt rigg- og anleggsareal illustrert som gult polygon.

Figur 18 Illustrasjon av midl. terrengtransport T14 A.

4.3 Nødvendige rettigheter til ferdsel og transport omfatter:

- Nødvendig terrengkjøring og landing med helikopter til bygging og drift av anleggene på alle eiendommer som er oppført på grunneierlisten (vedlegg 2 og 3), herunder også nødvendig rydding av skog som hindrer slik kjøring eller landing.
- Bruk av eksisterende veier og plasser til bygging og drift av anleggene, som vist på vedlagte detaljplankart (vedlegg 1), herunder også rett til vedlikehold/utbedringer som er nødvendig for Statnetts arbeid.

Det vises til nærmere beskrivelse av planlagte tiltak i endringssøknaden, detaljplanen og detaljplankartet som begrunnelse for søknaden.

4.4 Tillatelse til adkomst i og langs anleggene

I planleggingsfasen gir oreigningsloven § 4 rett til atkomst for å gjøre *"mæling, utstikking og andre førehandsundersøkingar til bruk for eit påtenkt oreigningsinngrep"*. Statnett vil i tråd med loven varsle grunneier og rettighetshavere før slike aktiviteter igangsettes.

I bygge- og driftsfasen vil enten minnelige avtaler, tillatelse til forhåndstiltredelse eller ekspropriasjonsskjønn gi tillatelse til atkomst til anleggene

Bruk av private veier vil søkes løst gjennom minnelige forhandlinger med eier. Statnetts søknad om supplerende ekspropriasjon og forhåndstiltredelse omfatter også transportrettigheter, i tilfelle minnelige avtaler ikke oppnås.

Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag § 4 første ledd bokstav e, gir Statnett tillatelse til motorferdsel i utmark i forbindelse med bygging og drift av anleggene.

5. Forhåndstiltredelse

Statnett søker samtidig om at det blir fattet vedtak om forhåndstiltredelse etter oreigningslova § 25, slik at nødvendige arbeider med anlegget kan påbegynnes før skjønn er avholdt.

Statnett er klar over at det som hovedregel kreves at det må begjæres skjønn for at søknad om forhåndstiltredelse skal behandles. Det vil om kort tid bli begjært skjønn, og når skjønn er begjært vil det ettersendes en anmodning om å realitetsbehandle søknaden om forhåndstiltredelse.

6. Dialog og medvirkning

Statnett har gjennom prosjekteringsfasen og gjennom utarbeidelse av detaljplan hatt dialog med grunneiere på de eiendommene som blir berørt av de omsøkte tiltakene. For de permanente endringene som omsøkes er det i all hovedsak gnr./bnr. 143/3, 143/8 og 143/2 som blir berørt.

Omsøkte endringer på eiendom 143/8 143/2 omfattes av areal hvor Statnett har ekspropriasjonstillatelse til eiendomsrett.

Statnett har ukentlige dialogmøter med grunneier gnr./bnr. 143/3 og grunneier har fått lest gjennom detaljplanen for Onarheim transformatorstasjon som sendes til behandling hos NVE samtidig som endringssøknaden.

Grunneier på gnr./bnr. 142/7 vil ikke påvirkes av de endringene som omfatter permanent vei til mastepunkter 43. Dette henger sammen med at veien var feilaktig omtalt i tidligere konsesjonssøknad som ca. 500 meter, mens den i realiteten er ca. 600 meter.

Statnett har dialog med Kvinnherad kommune som også har fått tilsendt en utkast til detaljplankart. Kvinnherad kommune har ikke kommet med noen uttalelse hittil.

7. Vedlegg

1. Detaljplankart
2. Grunneierliste
3. Grunneierliste unntatt offentligheten

Statnett

Statnett SF

Nydalen allé 33, Oslo

PB 4904 Nydalen, 0423 Oslo

Telefon: 23 90 30 00

E-post: firmapost@statnett.no

www.statnett.no